

Bemærkninger til forslaget

Når personer under 18 år er på arbejdsmarkedet, så betaler de, ligesom alle andre, et arbejdsmarkedsbidrag (bruttoskat) på nu otte procent.

I modsætning til resten af arbejdsmarkedet har skatteydere under 18 år dog ingen glæde af de helt specifikke ydelser, som bruttoskatten, jf. loven herom, går til.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at der skal være en sammenhæng i tingene. Det vil sige, at hvis man betaler til noget konkret, så skal det være sådan, at man under de rette forudsætninger kan få glæde af det.

Det er ikke tilfældet for de unge i forbindelse med arbejdsmarkedsbidraget - de har byrderne, men ingen mulighed for at få del i glæderne før nogle år senere.

At der ikke blot er tale om et fantasiproblem ses blandt andet af, at utilfredsheden udmøntede sig i et konkret forslag til Børneparlamentet, da det var samlet i Folketinget den 22. marts 1999, nemlig BP-Lovforslag nr. L 40, Forslag til lov om afskaffelse af arbejdsmarkedsbidrag.

Bemærkningerne til BP-L 40 var:

»Vores begrundelse for at vi har lavet dette lovforslag er, at vi synes det er uretfærdigt og uacceptabelt, at unge under 18 år er tvunget til at betale arbejdsmarkedsbidrag, da unge ikke får penge af staten, når de er arbejdsløse.

Desuden er lønninger i forvejen så lave for unge, at arbejdsmarkedsbidraget på 9 pct. er en alt for stor del af deres løn.«

Ganske kort og præcist formuleret.

Stillerne af nærværende beslutningsforslag vil dog udbyde argumenterne yderligere samt tilføje nogle ekstra argumenter.

Forslagsstillerne har bedt finansministeren svare på, hvilke af de formål, arbejdsmarkedsfondens penge går til, som personer under 18 år kan få del i (spørgsmål nr. S 1583, jf. Folketingstidende FF 5266).

Finansministeren svarede:

»Arbejdsmarkedsbidraget blev indført med virkning fra 1994 som led i skattereformen »Ny kurs mod bedre tider«. Indførelsen af arbejdsmarkedsbidraget

var forudsætningen for at opnå lavere person- og marginalskatter, som kommer alle til gode, uanset alder.

Den danske velfærdsmodel bygger på et grundlæggende princip om, at man er forsikret mod begivenheder, der f.eks. medfører, at man må forlade arbejdsmarkedet eller man bliver syg. I tilfælde af, at man f.eks. mister sit arbejde, da kan man modtage arbejdsløshedsunderstøttelse eller kontanthjælp, mens man eksempelvis ved tab af erhvervssevne er sikret førtidspension. Det samme princip gælder for sundhedssystemet, idet man ved sygdom har krav på behandling, herunder på sygehuse. »Forsikringspræmien« for disse ydelser er betaling af de lovbestemte skatter og afgifter, herunder arbejdsmarkedsbidraget.

Samme princip gælder for folkepensionen. Personer betaler deres skat gennem et arbejdsliv ud fra en forventning om at være sikret en folkepension - finansieret af fremtidens skatteydere - ved pensionsalderen.

Alternativet til dette system ville være, at personer - alt efter økonomisk formåen - selv skulle betale deres folkepension, sygehusophold mv.

Som ved forsikringer på det private marked gælder der, at såfremt man f.eks. ikke mister sit arbejde eller sin arbejdsevne, da modtager man ikke arbejdsløshedsunderstøttelse eller førtidspension. Tilsvarende gælder, at såfremt man ikke bliver syg, da udløses »sygdomsforsikringen« ikke.

Ud fra denne tankegang er det forkert, som anført i begrundelsen for spørgsmålet, at unge under 18 år bidrager til noget, »de ikke får noget ud af«. Unge under 18 år er - som alle andre - dækket af velfærdssamfundets »forsikringsordninger« og er derfor også forpligtet til at betale skat og arbejdsmarkedsbidrag af arbejdsindkomst.«

Vi er dermed inde på baggrunden for bruttoskattens opståen, og går man tilbage til det oprindelige lovforslag (Forslag til lov om arbejdsmarkedsfonde (lovforslag nr. L 326, 1992-93)), står der som noget af det første i bemærkningerne, at: »I lovforslaget foreslås det at udskille statens udgifter til arbejdsmarkedet i tre enheder og at finansiere disse enheders aktiviteter helt